

คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น

นายอุดม ประมะคัง

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-022-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15600

i17456216

FINAL PARTICLES IN THE KHON KAEN DIALECT

Mr. Udom Pramakhang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-022-6

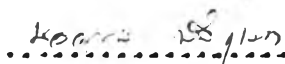
หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น
โดย นายอุดม ประมะคัง
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชำนิโรคนาค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

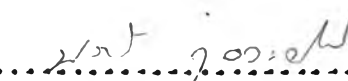

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชำนิโรคนาค)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข)

อุดม ประมะคัง : คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น (FINAL PARTICLES IN THE KHON KAEN DIALECT) อ. ที่ปรึกษา รศ.ดร.นววรรณ พันธุเมธา, ผศ.ศุภภัทร ชำนิโรคนานต์, 130 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาลักษณะทางเสียงและโครงสร้างพยางค์ของคำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น ประการที่ 2 เพื่อศึกษาการใช้คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น และประการที่ 3 เพื่อศึกษาคำลงท้ายที่ใช้ร่วมกันในประโยค ข้อมูลที่นำมาศึกษาเก็บรวบรวมจากภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

การศึกษาลักษณะทางเสียงของคำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่นพบว่า ระดับเสียงสูงต่ำของคำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่นมี 7 เสียง คือ เสียงต่ำระดับ เสียงกลางระดับ เสียงสูงระดับ เสียงต่ำ-ขึ้น เสียงต่ำ-ตก เสียงกลาง-ตก เสียงสูง-ระดับ-ตก ส่วนโครงสร้างพยางค์ของคำลงท้ายพบว่ามี 20 แบบ และ 7 แบบต่างจากโครงสร้างพยางค์ของคำปกติ

การศึกษาการใช้คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น ได้ศึกษาการใช้คำลงท้ายในประโยค 6 ชนิด คือ ประโยคแจ้งให้ทราบที่มีเนื้อความรับรอง ประโยคแจ้งให้ทราบที่มีเนื้อความปฏิเสธ ประโยคบอกให้ทำที่มีเนื้อความรับรอง ประโยคบอกให้ทำที่มีเนื้อความปฏิเสธ ประโยคถามให้ตอบที่มีเนื้อความรับรอง ประโยคถามให้ตอบที่มีเนื้อความปฏิเสธ ผลการศึกษาทำให้แบ่งคำลงท้ายได้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ คำลงท้ายที่แสดงเจตนาและคำลงท้ายที่แสดงสถานภาพ และในกลุ่มคำลงท้ายที่แสดงเจตนาแบ่งย่อยได้อีก 12 กลุ่ม

การศึกษาคำลงท้ายที่ใช้ร่วมกันในประโยค พบว่า คำลงท้ายที่ใช้ร่วมกันได้มีจำนวนจำกัด และมีตำแหน่งปรากฏร่วมกันที่แน่นอน การใช้คำลงท้ายร่วมกันในประโยค กำหนดโดยคำที่นำหน้า ส่วนความหมาย จะแสดงความหมายร่วมกัน

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
160/16 พญ/120
160/16 พญ/120

UDOM PRAMAKHANG : FINAL PARTICLES IN THE KHON KAEN DIALECT. THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. NAVAVAN BANDHUMEDHA, Ph.D., ASSIS.PROF.
DUSDEPORN CHUMNIROKASANT, M.A. 130 pp.

The objective of this study is threefold. First, it investigates phonetic characteristics and syllable structures of final particles in the Khon Kaen dialect. Secondly, it studies usage of these final particles. And thirdly, it studies the final particles that co-occur in a sentence. The data in this study came from everyday speech. The results of the study are as follows.

The study shows that seven pitch patterns occur on the final particles in the Khon Kaen dialect : low-level, mid-level, high-level, low-rising, low-falling, mid-falling, and high-delayed-falling. The final particles in the Khon Kaen dialect are found to have twenty possible syllable structures, seven of which differ from those of the other types of words in the dialect.

The study investigates the occurrence of final particles in 6 types of sentences : affirmative informative sentences, negative informative sentences, affirmative imperative sentences, negative imperative sentences, affirmative interrogative sentences, and negative interrogative sentences. The final particles may be divided into two main groups: those indicating intention and those indicating status. The former may be subdivided into 12 groups.

The study shows that only a few final particles can co-occur in a sentence, and their positions are fixed. Syntax is controlled by the preceding words, while meaning is derived from the meaning of the particles involved.

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ศาสตราจารย์ ดร. นวณภพ / นว

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความเมตตาของ
รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง
ชานีโรตศาสน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และช่วยเหลือตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความห่วงใยและเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์ รองศาสตราจารย์
ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ พุกผาสุข ที่ได้กรุณาให้
คำแนะนำและตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอจารึกน้ำใจของคุณเพ็ญนิ ประมะคังและปิยมิตรทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้
แสดงความห่วงใย ใค้ถ่าม และให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณวันเพ็ญ ชาวสอาด ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการ
พิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

อุดม ประมะคัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	4
คำจำกัดความและแนวคิดที่สำคัญ	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สัญลักษณ์ที่ใช้แทนหน่วยเสียงในภาษาถิ่นขอนแก่น	21
2 ลักษณะทางเสียงและโครงสร้างพยางค์ของคำลงท้ายใน ภาษาถิ่นขอนแก่น	32
3 การใช้คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น	50
คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ	52
คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคบอกให้ทำ	72
คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคถามให้ตอบ	84
4 คำลงท้ายที่ใช้ร่วมกันในประโยค	92
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	105

	หน้า
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก ก	117
ข	123
ค	127
ประวัติผู้เขียน	130

สารบัญตาราง

สารบัญ	หน้า
1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นในภาษาถิ่นขอนแก่น	25
2 หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น	25
3 หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาถิ่นขอนแก่น	28
4 สรุปคำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่นที่ปรากฏในโครงสร้าง พยางค์ 20 แบบ	47
5 คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบและความหมาย	71
6 คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคบอกให้ทำและความหมาย	83
7 คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคถามให้คอยและความหมาย	89
8 สรุปการใช้คำลงท้ายในภาษาถิ่นขอนแก่น	108
9 กล้องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น	117
10 ลักษณะเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นขอนแก่น	122
11 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นขอนแก่น	122

เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

1. เครื่องหมาย _____ ใช้ขีดเส้นใต้หัวข้อสำคัญ ข้อความที่ต้องการเน้น และคำที่กล่าวถึงในข้อความตัวอย่าง
2. เครื่องหมาย / / ใช้กำกับหน่วยเสียง และหน่วยคำที่กล่าวถึงเป็นรายคำ
3. เครื่องหมาย [] ใช้กำกับเสียง
4. เครื่องหมาย { } ใช้กำกับตัวแทนคำลงท้ายที่แปรรูป
5. เครื่องหมาย ~ ใช้แสดงการแปรรูปหรือแปรเสียงของคำลงท้าย
6. เครื่องหมาย → ใช้แสดงการเกิดคำใหม่ของคำลงท้ายที่ใช้ร่วมกัน
7. เครื่องหมาย " " ใช้กำกับคำในภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำในภาษาถิ่นชนบท
8. เครื่องหมาย - ใช้คั่นระหว่างพยางค์ของคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์
9. เครื่องหมาย + ใช้แสดงการรวมคำลงท้ายที่ใช้ร่วมกัน และคั่นระหว่างคำลงท้ายที่ใช้ร่วมกัน
10. เครื่องหมาย // แสดงการหยุดเว้นจังหวะระหว่างข้อความ
11. เครื่องหมาย * ถ้าอยู่ต้นประโยค ใช้กำกับประโยคที่ไม่ถูกต้องในภาษา ถ้าอยู่ท้ายประโยคหรืออยู่ท้ายคำ ใช้แสดงเชิงอรรถ อธิบายความ และขยายความ